

CIJENE USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA U PRVOM TROMJESEČJU 2023.

Ukupan indeks cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga u prvom tromjesečju 2023. porastao je na godišnjoj¹⁾ i na tromjesečnoj razini²⁾.

Cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga u prvom tromjesečju 2023. porasle za 15,1% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine

Cijene su najviše porasle u sljedećim djelatnostima: Vodeni prijevoz (za 56,2%), Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima (za 30,2%) te Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu (za 25,3%).

Cijene su pale samo u sljedećim djelatnostima: Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta (za 7,1%) te Informacijske uslužne djelatnosti (za 1,9%).

U prvom tromjesečju 2023. u odnosu na prethodno tromjesečje cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga porasle za 3,6%

Cijene su najviše porasle u sljedećim djelatnostima: Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima (za 22,7%), Informacijske uslužne djelatnosti (za 21,7%) te Djelatnosti čišćenja (za 8,4%).

Cijene su najviše pale u sljedećim djelatnostima: Vodeni prijevoz (za 3,3%), Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza (za 2,0%) te Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta (za 1,1%).

1) Podaci koji se uspoređuju s podacima od istog tromjesečja prethodne godine.

2) Podaci koji se uspoređuju s podacima od prethodnog tromjesečja.

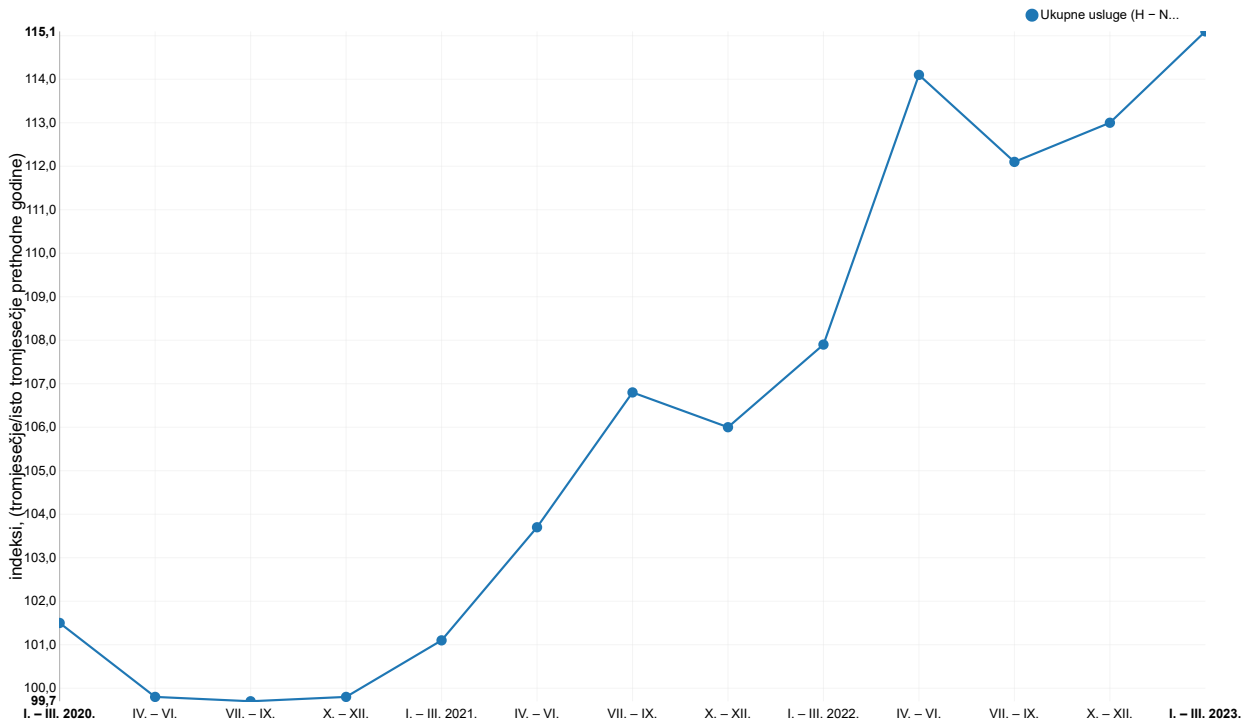
1. INDEKSI CIJENA USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA PO DJELATNOSTIMA, IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI¹⁾

Šifra djelatnosti NKD-a 2007.		I – III, 2023. I – III, 2022.	I – III, 2023. X. – XII, 2022.	I – III, 2023. Ø 2015.
(H – N)²⁾	Ukupno usluge	115,1	103,6	131,2
H	Prijevoz i skladištenje	125,0	103,1	141,9
H 49	Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	122,7	103,1	130,8
H 50	Vodeni prijevoz	156,2	96,7	262,6
H 51	Zračni prijevoz	z	z	z
H 52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	125,3	107,3	141,0
H 53	Poštanske i kurirske djelatnosti	z	z	z
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	119,1	101,6	132,4
I 55	Smještaj	119,5	99,5	119,1
I 56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	118,8	103,3	145,8
J	Informacije i komunikacije	106,3	102,3	108,3
J 58	Izdavačke djelatnosti	107,5	100,7	135,5
J 59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	101,3	100,9	116,1
J 60	Emitiranje programa	107,6	105,1	106,8
J 61	Telekomunikacije	104,2	100,2	91,2
J 62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	110,3	103,3	128,5
J 63	Informacijske uslužne djelatnosti	98,1	121,7	125,7
L	Poslovanje nekretninama	115,0	107,2	149,0
L 68	Poslovanje nekretninama	115,0	107,2	149,0
M²⁾	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	102,8	100,8	117,0
M 69	Pravne i računovodstvene djelatnosti	109,3	105,6	118,7
M 702	Savjetovanje u vezi s upravljanjem	112,1	103,7	134,2
M 71	Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	102,1	98,0	109,4
M 73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	92,9	98,9	118,8
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	117,0	112,9	163,7
N 77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	100,3	100,1	132,1
N 78	Djelatnosti zapošljavanja	112,4	107,9	126,0
N 79	Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperator) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima	130,2	122,7	210,3
N 80	Zaštitne i istražne djelatnosti	107,7	106,4	142,8
N 812	Djelatnosti čišćenja	109,7	108,4	136,3
N 82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	106,6	102,4	114,2

1) Vidi Metodološka objašnjenja, pod naslovom Izvorni, neprilagođeni indeksi.

2) Obuhvaćene su one uslužne djelatnosti koje su propisane Uredbom o kratkoročnim poslovnim statistikama EU-a br. 1165/98. (Dodatak D) te njezinim izmjenama i dopunama, Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Uredbi Komisije (EU) 2020/1197.

G-1. GODIŠNJE STOPE PROMJENA CIJENA UKUPNOG INDEKSA USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA (H-N), 2020. - 2023.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Napomena

Priopćenje USL-2023-3-1 Cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga objavljuje se od lipnja 2023. u tromjesečnoj periodici.

Serije izvornih indeksa cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga kontinuirano se objavljuju na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#) u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) u području Uslužne djelatnosti pod naslovom Indeks cijena uslužnih djelatnosti pri pružateljima usluga – tromjesečni podaci i može im se pristupiti s poveznice <https://sts baza.dzs.hr/Report?dt=10>.

Precizni datumi objavljivanja navedeni su u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2023., koji se nalazi na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#).

Dio podataka, a to su tromjesečni izvorni indeksi na bazi 2015., redovito se svaka tri mjeseca dostavlja Eurostatu te su podaci dostupni na [Eurostatovim mrežnim stranicama](#), zajedno s pokazateljima svih država članica EU-a s kojima su usporedivi.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci su rezultat cijelog niza statističkih istraživanja Državnog zavoda za statistiku kojima se prikupljaju podaci o cijenama reprezentativnih usluga u promatranim uslužnim djelatnostima. Ta istraživanja zbirno i skraćeno označujemo kao SPPI istraživanja (od engleskog naziva za indeks cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga, koji glasi: *services producer price indices*). Osim podataka o cijenama, prikupljaju se i podaci o prometu po skupinama reprezentativnih usluga koji služe kao ponderi pri izračunu indeksa cijena te još neke relevantne informacije specifične za pojedine uslužne djelatnosti.

Pretežni dio informacija o cijenama prikuplja se neposredno od izvještajnih jedinica s pomoću statističkih obrazaca u mrežnoj aplikaciji na stranicama DZS-a. Za nekoliko istraživanja podaci se dostavljaju preko obrazaca u Excelu, a manji dio njih prikuplja se preko cijena objavljenih na internetu. Za izračunavanje indeksa 156 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića primijenjena je procjena prema indeksu potrošačkih cijena. Prikupljeni podaci osnova su za izračun pojedinačnih indeksa cijena, naknadno povezanih u (skupni) indeks cijena usluga pri pružatelju usluga (SPPI).

Referentno razdoblje promatranja jest tromjesečje. Poduzeća unose u elektronički obrazac cijene u roku 30 – 40 dana nakon promatranog razdoblja.

Metodologija za SPPI istraživanja usklađena je s konceptima i definicijama iz Uredbe o kratkoročnim statistikama EU-a br. 1165/98. (Dodatak D) te njezinim izmjenama i dopunama, Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika, Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197 te sa smjernicama iz priručnika *Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services* (OECD, Eurostat, 2014., drugo izdanje).

Statistička jedinica i statistička populacija

Statističke jedinice jesu poslovni subjekti rezidenti koji pružaju usluge iz promatrane djelatnosti kao glavne djelatnosti ili kao sporedne djelatnosti. Statistička populacija sastoji se od svih aktivnih jedinica koje su u Statističkome poslovnom registru (SPR) razvrstane u promatranju djelatnosti kao u glavnoj ili sporednoj djelatnosti poslovnog subjekta. Glavna i sporedna djelatnost poslovnog subjekta određene su na temelju Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007.).

Obuhvat djelatnosti

Prema Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1158/2005 od 6. srpnja 2005. kojom se mijenja Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama, Dio D (SL L 191, 22. srpnja 2005.), obveza nacionalnih statističkih ureda jest izračunavanje indeksa cijena uslužnih djelatnosti pri pružateljima usluga za sljedeće uslužne djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007.):

H	Prijevoz i skladištenje
49.4	Cestovni prijevoz robe i usluge preseljenja
50.1 + 50.2	Pomorski i obalni prijevoz putnika, Pomorski i obalni prijevoz robe
51	Zračni prijevoz
52.1	Skladištenje robe
52.24	Prekrcaj tereta
53.1	Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga
53.2	Djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga
J	Informacije i komunikacije
61	Telekomunikacije
62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima
63.1	Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima; internetski portali
63.9	Ostale informacijske uslužne djelatnosti
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
69+70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, Savjetovanje u vezi s upravljanjem
71	Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza
73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
78	Djelatnosti zapošljavanja
80	Zaštitne i istražne djelatnosti
81.2	Djelatnosti čišćenja

U odjeljku 51 Zračni prijevoz, istraživanjem je obuhvaćen samo zračni prijevoz putnika. U odjeljku 71 Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza, istraživanjem su obuhvaćene samo arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo, koji čine najveći udio u tom odjeljku.

Osim navedenih, istraživanjima su obuhvaćene i sljedeće uslužne djelatnosti:

I 55	Smještaj
I 56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića
J 58	Izdavačke djelatnosti
J 59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja, zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa
J 60	Emitiranje programa
L68	Poslovanje nekretninama
N 77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)
N 79	Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperator) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima
N 82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti.

Te uslužne djelatnosti također su predmet istraživanja zbog usklađivanja s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

Izvorni, neprilagođeni indeksi

Svi indeksi iskazani su u izvornome, neprilagođenu izrazu, tj. iz njih nije isključen utjecaj sezonske i kalendarske sastavnice. Podaci su podložni reviziji. Revidirani podatak objavljuje se pri prvoj sljedećoj objavi podataka.

Definicije

Ponder je udio prometa nekoga elementarnog agregata u ukupnom prometu, procijenjen iz raspoloživih podataka.

Specifikacija usluge jest detaljan opis reprezentativne usluge koji omogućuje praćenje cijene uvijek iste usluge.

Reprezentativna usluga jest usluga koja čini znatan dio prometa skupine koju predstavlja i odražava tip posla koji izvještajna jedinica obično obavlja u određenoj skupini usluga.

Ukupni indeks djelatnosti jest ponderirani prosjek indeksa cijena pojedinih skupina usluga.

Cijene uslužnih djelatnosti pri pružateljima usluga jesu cijene koje pružatelji usluga postižu na tržištu za svoje prodane usluge. To su cijene koje se prate s aspekta pružatelja usluga, za razliku od potrošačkih cijena, koje se prate s aspekta krajnjih korisnika. Prate se cijene pružatelja usluga rezidenata.

Kratice

EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
SPPI	Cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga
z	podatak zbog povjerljivosti nije objavljen

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Odgovorne osobe:
Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:
Josipa Kalčić Ivanić i Maja Dozet

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr